

SVIESA

JORNAL
LITHUANO
"SVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:

MATRIZ DE SANTO ANTANO DO PARY
SÃO PAULO

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I I I

SÃO PAULO. 1936, SPALIO -- OUTUBRO 31 D.

NR. 44 (58)

Pamaldos

LAPKRICIO 1 D., Visų Sventųjų diena.

8 ir 11 val. Villa Zelinoje o Svento Antano bažnyčioje 11 val. Po sumos gedulingi Mišparai ir procesija, abiejose bažnyčiose.

Vakare išpažinčių bus klausoma Svento Antano do Pary bažnyčioje ir Villa Anastazijos, hungarų koplyčioje. Ten pat Egzekvijos prasidės 5 val. 30 m. vakare.

VĒLINIU DIENA (2 diena lapkričio)
PAMALDOS BUS:

Villa Anastazijoje apie 5 val. 30 min.

Villa Zelinoje 8 val. ir Svento Antano bažnyčioje 10 val.

„Vilties“ Sąjungos Suvažiavimas

BUS TESIAMAS LAPKRICIO MĒN. 1
DIENA 3 VALANDA PO PIETU SVEN
TO ANTANO PARAPIJOS SALEJE.

SUVAŽIAVIMO PREZIDIUMAS.

KAS NETURITE, O NORITE
ĮSIGYTI LIETUVISKU

MALDAKNYGIU,
KREIPKITĖS Į KOLONIJOS KAPE-
LIONA. PIRMIAU UZSISAKIUSIEJI
MALDAKNYGES GAUS MAZDAUG
PO DVIEJU SAVAICIU.

Kuboje sukilimas nepavyko

Havanoje policija suėmė 25 narius, priklausiusius prie destruktivės organizacijos „Jaunoji Kuba“, užsimojusios nuversti dabartinę valdžią. Be to, policija surado daug jų visokių ginklų ir nemaža dinamito.

DAUG LIKO ANTRIEMS METAMS

V. D. Universitete, Medicinos Fakultate pirmam ir antram kurse antriems metams liko apie 70 studentų. Išanks to buvo nusistatyta tik tam tikrus skaičius perleisti į aukštesnį kursą.

NEBETOLI MADRIDO

Madridas galutinai iš visų pusių apsuptas, nes šiomis dienomis paėmė žymi provincijos miestas Guadalajara ir Mostoles miestai, nuo kurio bėra iki Madrido 18 kilometrų. Arčiausiai priešo prie Madrido Generolo Varrella vado vaujama kariuomenė tarp upių — Guadarrama ir Jarema, kuri gan aiškiai mato miestą 8 kilometrų atstume. Raudonieji darė smarkų puolimą ties Illescas, kur jų žuvo apie 1500 vyrų. Ties Talavera de la Reyna dešinieji numušė iš viso 77 karo lėktuvus. Ties Biskajos jūra, uostas Gijon, taip pat iš visų pusių apsuptas. Gibraltaro sąsiauris randasi jau sukilėlių laivyno griežtoj priežiūroje.

Kairiuju Vandalizmas Ispanijoje

Madrido mieste ir jo apylinkėse tebeina dar baisios nekaltų žmonių skerdynės. Spalio mėn. 10 d. sušaudyta per vieną dieną Madride 19,000 žmonių, 10,000 žuvo nepilnamečiais. 5,000 žmonių sukimėta viename Madrido kalėjime, kur kasdien sušaudo po 100 žmonių.

Šiomis dienomis apiplešė vieną brangiausių, didžiausių ir garsiausių Ispanijos vienuolynų — Tėvų Augustinjonų Escorialo Kličostorių, kuriame išžudė 116 kunigų, daugumoje pasizymėjusių profesorių, nes prie šito vienuolyno veikė nuo 1893 m. minėtų Tėvų vedamas Universitetas. Šioje mokslo įstaigoje mokėsi ir pats prezidentas Azana, kuris buvo pasizadėjęs neleisti žudyti savo buvusį profesorių.

Sov. Rusija laužo neutralitetą

Londonas, 27. (H). Pranešama iš Stambulo, kad per Dardanelių sąsiaurį praplaukė 23 Sovietų Rusijos laivai, iš kurių 15 tiesiai traukė Ispanijon, veždami apšėl karą medžiagos. Laivas „Karl Lenin“ vežė 12 sunkvežimių ir 500 tonų karo medžiagos. Laivas „Transbalt“ vežė 50 lengvųjų sunkvež. 20 sunkiųjų sunkvež., 6 lėktuvus, 1500 tonų šovinių ir 2000 tonų maisto produktų. Kiti taip pat vežė karo medžiaga.

Rusu == Japonu Konfliktas

Huking, 27. (H). „Domei“ agentura praneša, jog 150 rusų komunistų ginkluotų karių perėjo sieną ties Tang-pichen, kur apšaudė pasienio sargybinius. Iš kitos pusės, rusų agentura „Tass“ praneša, kad 7 rusų patroliai, beidami savo tarnybą, ties Turedogu, 500 metrų atstume nuo rubežiaus, buvę užpulti dviejų japonų ginkluotų būrių. Del šio incidento Maskva užprotestavo Tokijos Vyriausybei.

PRANCUZIJA STIPRI- NA ORO LAIVYNA

PARYŽIUS. 27. (H). Ministerių Kabinetas priėmė ir patvirtino milžinišką sąmatą — 5 milijardų frankų sumoje, oro laivynui stiprinti. Še tau ir nusiginklavimas!

Marokas gaus autonomiją

Generolas F. Franko š. m. spalio mėn. 21 d. Tetuano mieste viešai ir įsakimai pareiškė Maroko arabų diduomenei, kad jau esąs išdirbtas jų autonomijos statusas, del ko prancūzų valdžios sluogsniai yra labai susirupinę, ar nereikės kartais ir jiems savo valdomam Marokui suteikti tokią pat autonomiją.

Madrido nuostoliai

Turimomis žiniomis, Madrido Vyriausybė nuo liepos mėn. jau pražudė 35,000 savo karių, bekovojuant su sukilėliais.

Burgo Vyriausybė ta- po pripažinta

Londonas. 27. (U. P.) Anglijos Užsienų Ministerija gavo pranešimą, kad Portugalija pripažino Burgo Nacionalistų Vyriausybę, nors šitą žinią Portugalų Valdžia kol kas paneigia.

Raudonųjų Mitingas New Yorke

New Yorkas. 27. (H). Du Madrido Vyriausybės Pasiuntiniai Marcelino Domingo ir Izabela Placencia laikė viešą mitingą pačiame miesto centre, kur jų paklausti susirinko apie 20,000 žmonių. Surinko aukų 50,000 dolerių.

Žygiuos Palestinon

Varšuva. 27. (U. P.) Žydų revizionistų vedas Glinstripel suorganizavo Lenkijoje „Žydų Legioną“, kurin įstojo daugiau nei 1000 žydų jaunuolių, pasiryžusių traukti savo senobien tėvynėn.

Portugalija

Lisabonas. 24. (A. B.) Valdžia praneša oficialiai, jog nutraukė diplomatinis santykius su Madrido Vyriausybe dėl jos varomos komunistinės akcijos prieš jos valstybę.

Italija ir Portugalija liko išteisintos

Londonas. 28. (H). Tarptautinė Neutraliteto Komisija, Lordo Plymouth vadovaujama, išteisino Italija ir Portugaliją dėl neteisingų kaltinimų iš puses Ispanijos ir Sovietų Rusijos, neva kad jos sulaužiusios neutraliteto sutartis.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
„SVIESA“.

EDVARDAS PAŽĖRA. TĖVŲ IR MOKYTOJŲ UŽDAVINIAI IŠEIVIJOJE

Gyvenimas žengia pirmyn. Nauji laikai nauji žmonės. Jaunimas rengiasi atečiai. Ko užteko seniau, to ne gana dabar. Juoda darbo jėga kuo toliau, tuo mažiau vertinama. Iš darbininko reikalaujama ne vien jėgos, stiprių rankų, bet ir išlavinto proto, specialybės mokėjimo, sumanumo, teisingumo, blaivumo ir kitų ypatybių. Seniau pakako mokėti pasirašyti, paskaityti ir paskaiciuoti, dabar jau bemaž visi tą moka. Norint bent kiek pakilti, reikia išlaikyti gyvenimo konkurenciją, kitaip sakant, pasiruošti geriau už kitus gyvenimui, daugiau išmokyti. Taip pat reikalinga atkreipti dėmesį į charakterio tinkamą išauklėjimą. Tokiu būdu iškyla rimtas reikalavimas susirūpinti jaunosios kartos MOKYMU ir AUKLĖJIMU.

Kiekvienas tėvas rūpinasi savo vaikus išmokyti ir išauklėti, tik ne visi tėvai vienodai tą mokymą ir auklėjimą supranta. Dažnas apie mokymą galvoja dar senoviškai, kad esą užtenka mokėti pasirašyti, paskaityti ir paskaiciuoti. O apie auklėjimą pasisako baudžias nuo blogo ir liepiąs gerai elgtis. Visą kita palieka mokytojų. Ne vienam tėvui auklėjimas ir mokymas atrodo visai paprasti, nesudėtingi darbai. Ten, kur nepakanka žodžio — pavaduoja diržas.

Mūsų laikais taip suprasto mokymo ir auklėjimo nepakanka. Mūsų jaunoji karta turi mokėti ne vien pasirašyti, paskaityti, paskaiciuoti, bet privaio mokėti laisvai savo mintis reikšti raštu ir žodžiu, gerai skaityti ir skaičiuoti, kitaip sakant, turėti bendro išsilavinimo nemaziau, kiek reikalauja 4-rių metų pradžios mokyklos kursas. Brazilijoje jau ruošiamas įstatymas, kuriuo einant nebus priimamas darbanė vienas berniukas, nė viena mergaitė, nebaisę pradžios mokyklos 4-rių skyrių programos. Be to dar reikia paruošti jaunąją kartą gyvenimui, suteikiant jai atitinkamas specialybes, amatus. Tik tinkamai paruoštas specialistas gali drąsiai į savo ateitį žiūrėti.

Dar daugiau dėmesio tėvai turėti atkreipti į savo vaikų išauklėjimą. Tik gerai išauklėta jaunoji karta bus naudinga ir savo tėvams ir visuomenei. Daug turime pavyzdžių, kada vaikai, nors ir būdami gerai specialistai, nors ir gerai uždirbdami, visai nežūrė savo tėvų, dažnai juos pameta varge, jų išsižada. Dažnai tėvai iš vaikų, vietoj paramos, dar didesnio vargso susilaukia. Kokia nauda tėvams iš girtuoklio ar pasileidusio sūnaus? Kokia parama iš dukters, kuri moka tik svetimomis plunksnomis puošti, dažyti, kuri su tėvais jau nenori lietuviškai kalbėti? Kokia nauda mūsų visuomenei iš nutautusto jaunimo? Nedori ar nutautę vaikai — tai tėvų ir visuomenės didžiausia žalda. Jie pames varge savo tėvus, atsižadės savo tautos, jie pamins visa po kojų. Kiek skausmą tėvams suteikia negeri vaikai, kas beįsakys?! Ir dažnai tėvai po laiko galvoja; delko jų vaikai blogi, kas čia kaltas. Juk jie baudė nuo blogo ir skatino prie gero. Deja, dabar jau per vėlu jiems aiškinti, kad to dar negana, kad auklėjimas yra sunkus ir sudėtingas darbas.

Reikia žinoti, kad išauklėti doru žmogumi yra kur kas sunkiau, negu blogu, nes yra daug lengviau pasekti blogą, negu gerą. Be to, turime prisiminti, kad daugiau yra grėšėjų, negu

statytojų, — daugiau blogų, kaip gerų auklėtojų. Auklėja į gera tėvai, mokytojai ir dar vienas kitas pašalietis, tuo pat laiku į blogą traukia gatvė, blogi draugai, blogi pavyzdžiai, kinas aplinkuma, blogi palinkimai ir kita. Vaiko siela jautri kiekvienam įspūdžiui, dėl to aplinkuma į jį be galo stipriai veikia. Kadangi vaikai vadovaujami daugiau jausmais, negu protu, kadangi jiems trūksta kritikos, tai jie, ypač jau nesniame amžiuje, dar nesugeba išskirti, kas yra bloga ir kas yra gera. Kadangi iš įspūdžių susidaro vaiko dvasios pasaulis, tai svarbu, kad vaikas kūdikystėje turėtų tinkamą aplinkumą.

Mūsų šeimos dirba dažniausia ir tėvas ir motina. Jie palieka vaikus namie ir išėina į fabrikus, dirbtuves visai dienai ir tik pamato savo vaikus vėlai vakare. Per tą laiką vaikai nesėdi vietoje. Gerai jei vaikai yra kleino nors prižiūrimi ar mokosi mokykloje, bet dažnai jie bėgioja su kitais vienmečiais gatvėje, darydami visokius špošus, suaisalvodami įvairių žaidimų, juoku. Gatvėje vaikai išmoka nepadoriai elgtis, keikti, rūkyti, pamiršta savo gimtąją kalbą ir išmoka gatvės žargoną. Kad tas tiesa, lengva įsitikinti: užtenka išėiti į gatvę ir pasekti vaikų būrelį, kad pamatėms, ką jie veikia ir išgirdus, kaip jie kalba. Blogi draugai išmokina vaikus vogti, meluoti, apgaulinėti, keikti, nepadoriai elgtis ir t. t.

Pavyzdžio reikšmė yra begalinė. Gaila tik kad vaikams tenka matyti daugiau blogų pavyzdžių, negu gerų. Gatvėje, prie krautuvių, smuklių ne kartą pamatysime girtų žmonių, biauriaus kalbas kalbančių, nepadorias dainas dainuojančių. Juos apstojęs vaikų būrelis mokosi dar jiems negirdėtų šlykštynių. Kaip dažnai vaikai nemato gero pavyzdžio ir pas tėvus, kurie juos moko gražiai elgtis, o patys namie nepadoriai gyvena, keikiasi, girtauja. Pavyzdys veikia daug stipriau už pamokymus, barimus ir net diržą. Vaikai akiai seka suaugusius. Jie nori būti savarankiški, kaip ir suaugę žmonės, ir negali suprasti, dėl ko dideliems yra viskas leidžiama, o jiems užginta.

Jie jaučiasi esą stipresniųjų skriaudžiamieji vien dėl to, kad jie yra maži ir silpnai. Užgintas vaisius paprastai yra saldus, tad ir vaikai slapta laužo vyresniųjų įsakymus ir stengiasi elgtis taip, kaip ir suaugę. Atsiminkime, kad mažam vaikui tėvas ir motina yra didžiausi autoritetai, didžiausi išminties šaltiniai. Mažas kūdikis, lyg beždžionukas, nuolat seka tėvų darbus ir juos, kiek galėdamas mėgdžioja. Iš tėvų kūdikis pramoksta kalbos, sekdamas kaip jie taria, pramoksta žaisti, sekdamas kaip jie darbus dirba. Berniukas, pamatęs, kaip tėvas arija, važiuoja, joja, irva taipat savotiškai arti, važiuoti, joti. Mergaitė, nusizūrėjusi į motiną, vysto lėmą, tvarko kambarį, verda valgį. Skirtumas tik toks, kad tikruosius daiktus jiems atstoja, pavaduoja pripranolami daiktai. Dažnai įvairūs pagaliukai, akmeniukai, spalvuoti sukliukai, šukės atstoja vaikams arklius, karves, vežimus, indus, žmones ir k. Žaisdami vaikai stengiasi vartoti tą pačią kalbą, kaip ir tėvai. Tokiu būdu iškyla tėvų pavyzdžio reikšmė.

Patekus vaikams į mokyklą, antrojo autoritetu, antrojo pavyzdžiu jiems tampa mokytojai. Ir čia vaikai,

vien sekdami pavyzdžius, pasisavina nejuokiomis daugelį mokytojų ypatybių, paseka jų gyvenimo pavyzdžius. Iš to matome, kokią reikšmę turi mokytojų geri ar blogi pavyzdžiai. Gražūs tėvų ir mokytojų pavyzdžiai pažadina, patraukia ir vaikus prie gero, blogi — prie blogo. Tad reikalinga ir tėvams ir mokytojams sutartinai auklėti vaikus ta pačia, vienoda, gera kryptimi.

Deja, dažnai tėvai kaltina mokytojus blogai jų vaikus auklėjant, o patys netik nepadedą, bet dar griaua mokytojų auklėjimo darbą. Ar visi tėvai namie prisilaiko gražių lietuviškų, katalikiškų papročių, ar visi tėvai gražiai tarp savęs sugyvena, mandagiai, gražiai vienas su kitu ir su vaikais elgiasi? Kam neteko matyti mūsų išėivių lietuvių vaikų tėvus girtaujančius? nepadorias kalbas prie vaikų kalbančius? šlykščias dainas dainuojančius? Kiek tai yra mūsų tėvų motinų, kurio kasdieninėje kalboje vartoja biauriaus ketksmus, nors vaikus nuo to grašina. Yra tėvų, kurie atima vaikams tikėjimą, neleisdami jų tikybos mokyti, tuo tarpu, vietoj tikėjimo, neduoda nieko, palikdami savo vaikus be jokio moralinio pagrindo. Mano tikslas nėra kaltinti tėvus, bet tikslai priminti reikalingą daryti dažniau savo gyvenimo rekoлекcijas, daugiau sekti save, kad nedavus vaikams blogo pavyzdžio.

Kas užginčys, kad mūsų išėiviams daugumoje trūksta religinio tautinio ir visuomeniško išauklėjimo, trūksta pagrindinių sveikatos, mandagumo, gražaus elgesio ir mokslo žinių? Tėvams gi ypatingai trūksta žinių iš auklėjimo srities nors netrūksta gerų norų. Dėl šių priežasčių tėvai, be blogos valios, nekartą mokytojų darbą griaua. Sakysim, mokytojai, kalba vaikams apie degtinę, tabako žalingumą, tuo tarpu, parėjęs namo, vaikai girdi, kad esą degtinė yra geriausias vaistas nuo visų ligų; kartas tėvas duoda ir savo mažam vaikui stikluka išgerti arba «dumą» užtraukti. Mokytojai kalbą vaikams apie gailestingumą, nuoskaudų dovanojimą, pagelbą artimui, gražų sugyvenimą, tuo tarpu tėvas, sužinojęs, kad vaikas davė neturtingesniai vaikui plunksną, jam kailį iškaršia, liepia keršyti už kiekvieną nuoskaudą, niekur neapsileisti, nesiduoti savęs skriausti. Dažnai tėvai užstoja net ir už kaltą vaiką, nežūrėdami, kokios iš to bus pasekmės. Taip auklėjami vaikai bus savimylūs, kerštininkai, nesugyvenami žmonės. Tautiniu atžvilgiu tėvai taip pat nekartą nusikalsta, keverzodami su vaikais jiems svetima kalba. Vieni mokytojai čia nieko nepadarys. Dar blogiau, kada tėvai griaua vaikų psichiką mokytojais, kartodami namie, vaikams girdint, kažkur girdėtus apie mokytojų pletkus ar skaitytus šmeižtus. Net baisu pamanyti, kas būtų iš vaikų, jeigu jei nustotų tikėję ir gerbę mokytojus arba, atvirkščiai, — tėvus. Tad aišku, kad tėvai ir mokytojai privalo sąmoningai vieni kitus gerbti, tą pagarbą vaikuose ugdyti ir auklėjimo darbe vieni kitus remti.

Suvedus visas čia pasakytas mintis į krūvą, paaiškėja mūsų išėivių tėvų ir mokytojų uždaviniai jaunosios kartos mokymo ir auklėjimo atžvilgiu. Iš to, kas pasakytas, matome, kad nepakanka išmokyti pasirašyti, bet reikia DUOTI jaunajai kartai BENDRO IŠSILAVINIMO bent TIEK, KIEK REIKALAUJA PRADZIOS MOKYKLOS KURSAS, o paskiau dar PARUOSTI GYVENIMUI, DUODANT PROGOS ĮGYTI SPECIALYBE. Aple auklėjimą gi reikalinga pabrėžti, kad nepakanka vaikus bausti už blogą, girti už gerą, oet

reikalinga jiems ISUGDYTI DORA, TVIRTA BŪDA, ĮSKIEPYTI Į VAIKU SIRDIS GRAZIAS, KILNIAS IDĖJAS, GRAZIUS FAPROCIUS, SAVO KRASOTO, SAVO KALBOS MEILE, DIEVO IR ARTIMO MEILE, TEISINGUMO, PAREIGOS JAUSMA, SUGYVENAMA BUDA.

Vyskupas Motiejus Valančius ragino tėvus auklėti vaikus taip, kad jie būtų «Dievui meilūs ir svietui dailūs». Mūsų gi lietuvių išėivių troškimas turėtų būti toks: ISAUKLĖTI VAIKUS TVIRTAIS LIETUVIAIS, ISLAVINTAIS, DORAIS, PARUOSTAIS GYVENIMUI ŽMONĖMIS. Iš mūsų jaunosios kartos tėvai turi susilaukti PARAMOS SENATVĖJE, VISUOMENĖ PASIRUOSUSIU VEIKĖJU O LIETUVA — GARBINGU JOS VARDU NESIOTOJU.

Strateginiai keliai Sov. Rusijoje

(XX) Pastaruoju metu SSSR intensyviai pravedami strateginiai keliai. Dešimtys tūkstančių kalinių ir tremtinių, kaip praneša «P. N.», dieną ir naktį tiesia kelius Lenkijos stenos link. Nuo Maskvos į Minską ir į Kieva daromos plačios autostrados. Minsko autostrada turės būti baigta iki lapkričio 7 d. Jos ilgis — 375 mylios, o Maskva — Kievas autostrados ilgis 540 mylių. Kartu pravedami remontai visų geležinkelių, esančių vakarų rajone.

HITLERIO BARBARISKUMAS

Vokietijos nacių išgalvotas ir Hitlerio įvestas nuožmus sterilizacijos įstatymas dar tebeveikia visu savo žiaurumu. Kas nenori būti nacių pakaliku, tai ne vieną apšaukia dėl menkniekių silpnapročių, ar trumparegiu, dėl ko ir priverčia savo priešus smurtu sterilizuoti. Pasekmės gan baisios: sterizuotų miršta kasmet 5%, tai yra, apie 20,000 žmonių.

ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS

daugiausia nusikaltimų padaroma iki 77%. Svarbiausia priežastis — svajieji gerimai.

Daug bylinėjamas

Lietuvoj per metus užvedama maždaug 385.000 bylų.

Kalinių užlaikymas

Kalėjimuos iš Lietuvos valstybinio biudžeto per metus pareikalauja tris milijonus, devynis šimtus devyniolika tūkstančių septynis šimtus litų.

JAU LAIKAS «SVIĖSA» UZSIPRENUMERUOTI 1937 METAMS

Mes pas juos

ROMAS.

Mūsų tautiečių dalis, gyvenanti čionai yra veidrodinis svetimiesiems pažinti mūsų tautą, jos kultūringumą. Iš mūsų darbų vietiniai gyventojai susidaro apie mus tam tikra nuomone, o jų valdžios organai nustato traktavimo ribas. Reikia, svetur gyvendami garsiname savosios tautos vardą ir tuo pačiu metu save tinkamai užirekomenduodami, užsitikriname tinkamesnę padėtį asmeniškoj kovoj už būvį. Kas sąžiningai ir gerai atlieka darbą, tai jam negresia pavojus to darbo netekti, be to jisai prasimina kelią pasitikėjimui, ne tiktai savo, bet ir savo brolių tautiečių naudai. Ta pati padėtis mūsų prekybininkų, fazendierių, mokytojų ir valdininkų. Neabejotinas reikalas turėti kitų tarpe savo gerą vardą ir pasitikėjimą. Tad to mes ir turime siekti. O jeigu ištinke nelaimė susikompromituoti, tai iš pirmaųjų eilių turime pasitraukti ir tą vietą užleisti kitiems.

Panašioj padėtyj esame čionai su senovės graikais, kurie salomis iš Azijos atsikraustė į Europą. Jų kaip ir mūsų, emigravo neturtingoji gyventojų dalis, bet energingiausioji. Tų emigrantų gyvenamoji vieta buvo tokia graži, kaip ir mūsų čia. Klimatas šiltas, dangus skaištus, malonus. Nuolatinis susėjimas su jūra, lavino graiko protą laisvai galvoti, fantaziją naujus vaizdas kurti, naujus įspūdžius pergyventi, naujas idėjas turėti. Po fizinio darbo graikas rasdavo laiko savo protą miltinti, vasilinksminti ir pasigėrėti gamta. Jie savo tarpe neturėjo atsiskyrusių valdininkų arba kunigų, kurie laikytų savo tarpe paslėptas žinias. Jie buvo visi kartu, kaip viena šeima. Kunigas, tai buvo pasauliškas žmogus kartu tyrinėtojas, mokytojas ir visuomet savo pasekėjų apsuptas.

Graikas buvo užsispyrėlis, kaip ir mūsų tautietis, tačiau dorovingumo jausmas buvo aukščiau visko. Pas juos didžiausia bausmė ir žmogaus nelaimė, jeigu jo lavonas Luvu draudžiama laidoti. Kai Polinikas buvo nužudytas už tėvynės išdavimą, tai Kreono įsakymu, buvo uždrausta laidoti jo lavoną. Tačiau Poliniko mylimoji sesuo Antigona vistiek pasiryžo įvykdyti savo pareigą, nors jai grėsė už tai mirties bausmė ir atsigulti viename karste su broliu. Ji paėmė lavoną ir su apeigomis palaidojo jį. Antigona, nuteista už tai mirti, pasikorė, o jos sužadėtinis Hemonas, Kreono sūnus, kardu nusidūrė.

Savo padėtinai esame vienodai su

anų laikų graikais. Tačiau daug ko iš jų reikia mums pasimokyti. Jeigu graikai sugebėjo įkurti naujoj vietoj galingą ir kultūringą valstybę, tai mūsų užduotis čia bent įsamoninti neužmirėtamą tautinę idėją. Tam reikalui įsteigtos lietuviškos mokyklos, kuriose auklėjami būsimos kartos darbininkai, bažnyčia — dvasios reikalams aprūpinti gimtąja kalba.

Tai pats pagrindiniai ir pirmieji dalykai. Nemažos reikšmės turi visuomeniškosios — ekonominės, kultūrinės ir kitos lietuviškos organizacijos, kurių tikslas pagerinti mūsų išėivijos materialę padėtį, auklėti bei tobulinti lietuviškoj dvasioj visuomenę. Tam tikslui turi būti suburtos visos, mūsų kolonijoj esamos inteligentiškos pajėgos, ypač spaudos darbai. Tiesa, daug kalbama apie vleningumą, argentiniskai tariant «švien», tačiau darbai, toli gražu, kitais keliais eina. Kalbama viena, o daroma ir rašoma visai kita. Aišku, kad vyriausias tikslas, kuris atatinka mūsų paskirti, yra dirbti savosios tautos gerovei. Ir tas tikslas visus mus suveda į vieną visuomeniškojo darbo tašką. Tačiau nelėmtas asmeniškojo keršto jtužimas iki šiol nesiliauja. O jau laikas būtų susiprasti. Todėl pirmoj eilėj išnaikinkime spaudos pikti naudojimą, asmeniškos pagiežos jtužimą, o jų vieton pastatykime tautiškojo reikalo idealą ir apginkluokime jį visuomeniškojo darbo pajėgomis. Tuomet sutapsime su savo paskirtimi ir apeausgime demoralizuojamus savo tautiečius. Ar ne silpna organizuotumo kaitė, kad šiandiena daug mūsų šeimų yra tragiskoj padėtyj. Kartais jaunuoliai, vos pradėdami kurti šeimos židinį, atsiduria į komunistines kilpas. Žmona lieka be vyro, maži vaikai be tėvo, kuris atskiriamas nuo šeimos ir išvežamas savojon tėvynėn. Bet pasiznykęs komunistiniu veikimu ir ten jo nieks nelaukia. Jie netiktai prieš vietos vyriausybę žemina mūsų lietuvių vardą, bet ir pragaištingą darbą atlieka visai mūsų tautai.

SUMTI 2 KOMUNISTAI

Leonardas Belopetravėlius ir Vincas Pralgauškas sumiti už komunistinį veikimą. Santos mieste varė plačią komunistinę propagandą, kurios centru buvo viena fazenda, esanti minėto miesto apylinkėse. Suėmė iš karto 6, bet kiti paspruko.

(TASA iš 43 Nr.)

Iki šiol aš nepažinojau nė vieno kunigo. Kokio nors kataliko draugo taip pat neturėjau. O religijos mokymasis man tapo įdomiausiu dalyku. Na, ir nuostabus daiktas! Juo labiau buvo mano siela, juo daugiau stiprėjo ir brendo manyje rašytojo gabumai. Tie literatūriniai pasisekimai greitai išvalė mane prietarais ir vaikišką baimę. Tuo laiku parašiau pirmąsias savo dramas «AUKSINE GALVA» ir «MIESTA». Nors nuo Sakramentų aš buvau labai nutolęs, bet jau dalyvavau Bažnyčios gyvenime.

Bet didžiausioji knyga, kuri man atsivėrė ir iš kurios aš daugiausia mokiausi, tai buvo Bažnyčia. Per atžius tebūnie pašlovinta ši didžioji ir majestotiškoji Motina, ant kurios kelių aš visko išmokau. Sekmadienjais vykdavau į Notre-Dame Katedrą, ir kitomis dienomis, kai būdavo galima, ten skubėdavau. Tąsyk atsiskleisdavo prieš

DIDŽIOJO RAŠYTOJO ATSIVERTIMAS

mano dvasią ta Sventoji Drama, kuri praėko visą mano valzduotė. Ne, tai nebuvo paprasta «maldaknygių» kalba. Tai buvo giliausia ir kilniausia poezija. Aš negalėdavau atsigėrėti šv. Mišų reginiu. Kiekvienas kunigo judesys snūgo giliai į mano širdį. Egzekvijų giedojimas, Kalėdų liturgija, Didžiosios Savaitės apeigos, dangiškoji giesmė «Exultet», alsavo tokiu didingumu, jog net svaigina Pindaro ir Sofoklo senovės graikų rašytojų balsai dabar jau man atrodė nuobėdūs ir tušti. Džiaugsmas, dėkingumas, galėstis ir pamaldumas lyg koks tvanas užliedavo mano sielą, tų šventų garsų besiklausant. Iš lėto ir mano širdyje kilo

Draugijų istatymas

Šių metų pradžioj, Lietuvoje, Vidaus Reikalų Ministerijos buvo išleistas naujas draugijų istatymas, sulig kuriu visos organizacijos turėjo perregistruoti savo istatus, prisitaikant prie naujai išleisto istatymo. Taip pat organizacijų ir centrų vadovybės iš naujo turi būti perregistruotos. Nauji organizacijų skyriai «neleidžiama» steigti, ligi nebus naujai pertvarkyti istatai patvirtinti.

Siuo istatymu Vidaus Reikalų Ministerijos valdininkams duodama teisė tikrinti organizacijų pajamų šaltinius, raštine ir t. t. Istatymas duoda teisę pašalinti organizacijų vadovybes, ir savo nuožiūra parinktus asmenis ten įs-

tatyti, kurie turi teisę ten net ligi 6 mėn. šeiminkauti. Organizacijų nariais gali būti 18 metų amžiaus asmenis. Valdybų nariai turi būti nejaunesni, kaip 24 m.

Kaip Lietuvos laikraščiai praneša, gyvenime šio istatymo nesilaikoma, nes Kaune paroduose dalyvauja vaikai pradžios mokyklų, bet aprengti jaunaliuvių uniforma. Iš viso, šį istatymą taikant gyvenimui, būt didelis kultūriniam ir visuomeniniam darbiu tormazas.

— Šiais metais suėjo dešimties metų, kai buvo įsteigta Lietuvos bažnytinė provincija.

Katalikų Jaunimas juda

Kaip Lietuvoj pavasarininkai, taip čia Brazilijoj yra galinga jaunimo organizacija, vadinama «Marijonai Kongregadai», kurie perėmė sekmadienį surbūšė Itapetiningoje, Sorokabos vyskupijoje nemažą saskridį, kuriame dalyvavo per 2,000 narių, ir pats vietos vyskupas D. José Carlos de Aguirre. Iš Sao Paulo atvyko Jezuitas Tėvas Irineu Cursino de Moura, São Paulo Marijonų Federacijos Direktorius, kuris ir padarė keletą gražių konferencijų tiksliai nušviesdamas Bažnyčios santykius su darbininkija.

Toks pats tik dar iškilmingesnis saskridis — kongresėlis įvyko Santa Catharinos Estado Sostinėje Florianopolyje, kur be kelių tūkstančių narių dalyvavo ir keletas vyskupų. Pritaukintas jaunimui konferencijos darė pats vietos arkivyskupas D. Joaquin Domingos de Oliveira, kuriam padėjo kai mynines Joinville diecezijos vyskupas D. Pio de Freitas ir vietos jaunimo direktorius jezuitas Tėvas Emilio Dufener.

Jaguaro nasruose

Nėvienas gal mano, kad Brazilijoj nėra tiek daug barojų gyvybei, kaip paprastai pasakoją avanturistai. Tačiau visai neseniai Bahijos estadoje, netoli gelžkelio stoties Itiuba, taip vadinamoje vietoje «Cova da Onça» jaguaras sudraskė merginą Nair Dias de Souza, 22 metų, kilusią iš Alagoinhas miesto.

Kunigo Diena

Jau kelinti metai, kaip švenčiama «Kunigo Diena» lapkričio mėn. 1 dieną, Pernambuco estadoje, Pesqueira diecezijoje. Šią «Kunigo Dieną» įvedė dabartinis minėtos diecezijos vyskupas D. Adalberto Sobral. Tai gražus ir sektingas pavyzdys, nes niekas tiek nepasivėnčia ir nesudarbuoja žmonijos labui, kiek misijonieriai kunigai.

Garsus prancūzų rašytojas

Šiomis dienomis pravažiavo pro Braziliją garsus prancūzų katalikų rašytojas, Jacques Maritain, kuris trumpam laikui sustojęs, Rio de Janeiro mieste laikė dvi įdomias mokslines paskaitas — vieną Brazilijos Mokslo Akademijoje apie «Freudo filosofiją bei psichologiją», sukritikuodamas jo nevykusias pažiūras mokslo šviesoje, o ypač pasmerkdamas jo «Sapnų teorijas», ir kitą Brazilijos Katalikų Veikimo Centre apie «Katalikų Akciją ir Kontempliaciją». Šis rašytojas yra ir nnoširdus katalikas.

JAU LAIKAS «SVIESA» UZSIPRENUOMERUOTI 1937 METAMS.

kas paskutiniai Baudelaire raštai. Tik dabar aš tesulinojau, kad šis rašytojas, kurį aš lajkiau geriausiu visų prancūzų baletistu, paskutiniaus gyvenimo metais grįžo į tėvų tikėjimą. Jis buvo tos pačios baimės ir tų pačių sąžinės priekaištų kankinamas, kaip ir aš. Dabar jau sutelkiau ir aš visą savo drąsą ir vieną vakarą žengiau į savo parapijos bažnyčią. Einu prie klausyklos. Čia sutikau vieną kunigą, kuris sutaukė mane su Bažnyčia. Vėliau ten pat rasdavau šventą ir garbingą kunigą Guillaume. Jis buvo geras mano dvasios vadovas. Jo galingą dvasios glėbą aš ir dabar nuolat jaučiu. Antrąją Sv. Komuniją, kaip ir pirmąją, aš priėmiau Kalėdų dieną, 1890 m. gruodžio 25 dieną, Notre — Dame Katedroj.

Tai tiek sako pats atsivertėlis apie save.

(Pabaiga)

Iš «Zvaigždės».

KUN. P. RAGAŽINSKAS. Garbingos kovos reikalai

Nesulaukiant laikų, kad vis žmonės būtų vienodos nuomonės ekonominiams, politiniams, tautiniams ir kt. klausimais. Apie tai niekas nėra negalvojęs.

Idejinė, politinė kova buvo ir bus. Taip radome, taip ir paliksim. Tik visa nelaimė yra, kad mūsų kolonijoj nėra tos idejinės kovos, pasiryžimo ginti kokį nors idealą, bet tik asmeniškai reikalai

apgaubti visuomeniškumo skraiste. Tai aiškiai parodo kovos priemonės, kad kovojama su asmenimis. Vieni vainikuojami nenupelnę laurais, o kiti

be jokio pagrindo maišomi su purvais, nors tie purvai galutinai tenka ne tiems į kuriuos metama, bet jų autoritams.

Telsybės vardan reik pasakyti, kad kolonijos spauda, ypač savaitraščiai nestovi atitinkamoj aukštumoj.

Talpinama straipsniai, kurie laikraščiu garbės nedaro. Ir tai daro neretai tie, kurie reikią protentijų duoti toną kolonijos gyvenimui. Reikia kovoti ne su žmonėmis, bet su kenkiamomis jų idėjomis. Ten, kur vyksta idejinė kova, asmeniškos neapykantos negali būti.

O jei yra, tai ir visos kovos pagrindas, ne visuomeniniai bet asmeniškai reikalai. Sv. Augustino pasakymas, kad „mylėkite žmones, bet neapkęskite jų ydų“ yra labai prisimintinas.

Mano giliai įsitikinimu už visus nesuipratimus atsakomybė tenka ne plačiai visuomenei, bet spaudai, plunksnos darbininkams ir visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo vadams. Tik dau gisų žmoniškumo, mandagumo, tolerancijos, sąžiningumo, o visa atmosfera savaimė prasiblaivys.

— Draugai, — kalbėjo įsikarėdavas Milano studentas, — ar jūs žinot, šiandien mūsų talstė vaidinamas Bažnyčios uždraustas G. D'Annunzio veikalas. Draugai, mes turime atsisteisti į žeidžiamai dieviškai širdžiai!..

Praėjo kiek laiko ir būrys katalikų studentų, susirinkę prie teatro durų, suklanpė ir garsiai pradėjo kalbėti rožančių.

Ak, ir dabar, ne vien teatro, ne vien vaidindami, taip įleidžia Dangu. Reikia atsisteisimo ir permaldavimo.

Spalių mėnuo — maldos mėnuo, rožančiaus mėnuo. Šiuo laikotarpiu mūsų maldingi dūsavimai dangui suindami per Mariją.

IS PASLĖPTO KARALIU GYVENIMO

Kas nebūtų girdėjęs apie garsiausius Prancūzijos valdovus Sv. Liudviką, Liudviką XIV, Henriką V. Tačiau retas žino, kad šv. Liudvikas dieną visados užbaigė rožančiaus maldą. Henrikas V nė vienos dienos nepraleis davo nesukalbėję rožančiaus.

Pas Liudviką XIV kartą atvyko pasiuntiniai iš Anglijos. Karalius tuomet kalbėjo rožančių ir kai atėjo jo šaukti, pasakė:

— Rožančių kalbėti mane įpratinė manoji motina. Nenoriu apsisiekti nė dienos. Nueisiu į baigę.

Geriau juoktis, negu verkti

JEI DANGUJ YRA VIETOS

Mirė vienas žymus asmuo. Jo artimi giminės nupirko vainiką ir davė spaustuvei ant vainiko kaspino atspausdinti žodžius: «Išėkis ramybėje. Iki pasimatymo». Po kiek laiko tie patys asmenys susigriebė pasakę ne visus reikią kalngus žodžius. Tuomet vienas iš jų trumpai praneša telefonu spaustuvei: Prašome pridėti žodį «danguje», jei yra vietos.

Spaustuve taip ir padarė. Kitą dieną belydint numirėlį j kaipies ir benešant vainiką, galima buvo pastebėti tokį kaspire užrašą: «Išėkis ramybėje. Iki pasimatymo danguje, jei dar yra vietos».

KAIP SVECIUS ISPRASYTI

Pas redaktorių ateina daug svečių. Jie užsiplepa iš nesusipranta laikų gaisrą. Redaktorių įsigijo senoviška laikrodį ir pasistatė ant stalo. Bet laikrodis nėjo. Atsilankantiems pas redaktorių svečiams laikrodis kridavo į akį. Ir susidomėjusiems redaktorių papasakodavo apie tą retenybę. Dar labiau susidomėdavo redaktoriaus svečiai išgirde, kad laikrodis vadinasi «Svečias».

— Kodėl gi jo toks vardas?
— Nes jis neina, — mandagiai paaiškino redaktorių.

ABU VIENODAI SLYKSTUS

Susipažįsta du Londono uosto darbininkai.

— Aš kadaise taip pat turėjau barzdą kaip tu. Ilgainiui įsitikinau, kad labai blaivus su ja atrodau, todėl einau ir nusiskutau.

— Aš irgi turėjau tokį pat šykštų snukį kaip tu. Bet kadangi pasirodė, kad išskusti jo negalima, émiau ir užsiauginau barzdą...

LENGVINANČIOS APLINKYBĖS

Teismas svarsto kažkokio ten tipą bylą, kuris kaltinamas per miestą važiuavęs 100 km. greičiu, tuo tarpu kai tegalima važiuoti iki 30 km. per valandą.

— Jeigu tamsta nenurodysi svarbių priežasčių, kurios pateisintų tokį greitą tamstos važiuvimą, gausi nemazą pabaudą, — sako teisėjas kaltinamajam.

— Taigi, pone teisėjau, kad priežastis buvo labai rimta, — teisinasi kaltinamasis. Automobilis buvo vogtas, ir léčiau važiuoti Luvu rizikinga...

MEILĖS ZENKLAS

Jis: — Pasakyk, mieloji, iš ko tu pirmausia pastebėjai, kad mane myli?
Ji: — Aš pradėjau jaudintis ir pykti, kada išgirdavau tave vadinant asilu.

TĖVAS IR SŪNUS

— Jonuk, te obuolį, bet žiūrėk, kad nesuvalgytum kirmėlės, kuri gali jame būti.

— Tegul kirmėlė pati žiūrį, kad aš jos nesuvalgyčiau!

SENOŠ SKOLOS

— Iš ko tu taip poniškai gyveni? Juk nedaug uždirbi?

— Matai, aš nemoku senų skolų.

— O ką darai su naujomis?

— Naujų nemoku, kol pasensta.

Italų generolas: — Etiopijoj blogos naujienos, maršale. Kas būtų, jei etiopai atsimitų Addis Abebą?

Italų maršalas: — Mes paduotume skundą Tautų Sąjungai.

ŠALIA KELIO VIEŠKELĖLIO.

Salia kelto vieškelėlio gyveno mergelė
Rai raistatai gyveno mergelė
Ji turėjo tris jaunikius visus tris kai vieną:

Gir gar, gar, gar, gar visus...
Vienas rašas, antras klišas, o trečiasis šlubas

Puku klikšt paklibikšt o trečiasis...
Išvažiavo trys jaunikiai pirkt mergeliai žiedo...

Raišas žiedą, klišas skarą
Šlubas čėverykų
Blikšt, šniurkšt, žirvičekšt šlubas čėverykų

Salia kelio vieškelėlio buvo karčiamėlė
Ui vei feiu gešeft buvo karčiamėlė.
Joj gyveno trys žydėliai visi trys barzdoti,

Ruda, hole und gevalt visi trys barzdoti.
Vienas Judel, antras Leiba, o trečiasis Ickė,

Sacharai, macharai, o trečiasis Ickė.
Užvažiavo trys jaunikiai į tą karčiamėlę

Drudrilt drudrilt į tą karčiamėlę.
Ir pamiršo trys jaunikiai apie merguželę,

Sveiki, dėkui murkt, gurkt...
Ir pagrįžo dainuodami nieko nenupirkę

Ucha, ucha cha nieko nenupirkę.
Anei žiedo anei skaros, anei čėverykų
Oi, oi, oi, oi, oi anei čėverykų.

Ir pavarė merguželė visus tris jaunikius,
Pašol von, pašol von visus tris jaunikius.

Raišą šluotą, klišą samčiu o šlubą
mažgotę,
Slekšt, kaukšt tešku pliaukšt, o šlubą mažgotę.

SKAITYDAMAS
«SVIESA»
ZINOSI
VISKA.

Iš didžiųjų žmonių gyvenimo

Studentai klūpo prie teatro durų. Ką darė, kai sudrebėjo žemė? Mūsų išvakarėse. Meinininkai ieško įkvėpimo. („M.L.“)

1906 m. Vidurinėj Amerikoj, Kosta Riccos sostinėj įvyko žemės drebėjimas. Būsimasis prezidentas Don Ezachiel Guttierer kalbėjo su savo šeima rožančių. Nesigandę vaikai norėjo bėgti, bet Don Ezachielis juos sudraudė, kad būtų ramūs ir paprasė toliau kalbėti rožančių. Jų namas liko nesugriautas.

APIE NARSIUOSIUS KARO VADUS

Garsus karvedis Tilly niekada ne sisklirdavo su rožančiu. Paskutinės kovos metu, kada užgeso jo gyvybės ugnelė, jis irgi turėjo rožančių.

Mūsų išvakarėse. Vadas susirūpinęs savųjų karių likimu. Taip, tai princas Eugenijus mūsų išvakarėse apžiūrinėja karių stovyklą. Jis tyliai eina vienas sau, o rankose viens po ki-

to ritasi rožančiaus poterėliai...

Maksimilijonas su generolu Veberiu buvo du neperskiriami draugai. Jei Maksimilijonas buvo karūtas ir ūmus, tai užtat Veberis mokėdavo suvaldyti. Kai supykęs Maksimilijonas imdavo plūsti ir bartis, generolas ramiai išsiimdavo rožančių ir tylėdamas sau kalbėdavo. Tai buvo geriausia priemonė. Draugas pamatęs generolo rankose rožančių, o jo lūpose ne keikamus, o maldos žodį, tuoj nurimdavo.

MAZAS ZODIS APIE DIDELIUS ZMONES

Garsiausias muzikos kūrėjais Haydn, Mocartu stebisi visas pasaulis. O vis dėlto būdavo taip, kad ir jiems pritrūkdavo įkvėpimo. Tada jie pamaldžiai sukalbėdavo rožančių.

Jaunutis Kristupas Gluck turėjo

skambų balselį. Už gražų giedojimą bažnyčioje, jis gavo nuo vieno pranciškų vienuolio rožančių. Užaugęs jis liko garsiu menininku, bet gautąjį rožančių paėmęs į rankas dažnai melsdavosi.

— Tai mano maldaknygė, — kalbėjo jis.

Garsus teisininkas, daktaras Jarcke, ilgą laiką svyravo savo įsitikinimuose. Pagaliau 1826 m. grįžo į katalikų Bažnyčią. Buvo pamaldus iki pat gyvenimo galo, ypač mylėjo Mariją. Jis ir mirė su rožančiu rankose.

Vienas jaunuolis turėjo įprotį kasdien kalbėti rožančių. Net mirtinai su sirgęs neatsizadėjo tos maldos. Artinasi mirties valanda. Jis jaučia, kad jėgos ima silpnėti. Į vieną ranką paima maldaknygę, į antrą rožančių. Sukalbėjo keletą «Sveika Marija». Lūpos darosi nejudrios. Dar mėgina:

— Sventoji Marija... Bet toliau ištarti jau negalėjo — mirties angelas užėmė lūpas. Ir miręs rožančių taip stipriai laikė rankoj, kad su juo ir palaidojo.

Pradėtąją «Sveika Marija» jis balgė prie pačios Marijos kojų...

Gal ir mums bus leista testi džiaugsmo maldas prie Marijos kojų, jei jas uoliai pradėsime čia žemėj spausti mėnesį...

J. Zvilbutis.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASKVOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šiokeidieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ. Greitas ir radikalus pagydydas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDECINIŠAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
R a š t i n ė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

LIETUVIAI! Visi kai vienas skaitykite "SVIESA"

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas sąvaltę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit "Sviesą".

"Sviesą" yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

«Sviesą» gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

«Sviesą» lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsišėkimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išetna.

«SVIESOS» PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary
P a s t a b a: Iš provincijos pinigų siųsti Redaktorius vardu.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas — operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORĖOS ir REUMATIZMO astro ir kroninio. Syfilis ir venerinės bei odos ligos — VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Naujas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGŲ. Gydymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val.

Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu —
(DIENA ir NAKTI) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Kodel Tamsta neturi

nuosavo buto?

Svarbiausia todėl, kad nesi susipažinęs su TURTU — STATYBOS IR FINANSU KOOPERACIJOS statutais ir darbo tvarka.

Tik per KOOPERACIJA Tamsta gali įsigyti nuosavą butą.

Todel nelauk, kol kokios nors aplinkybės atims Tamstai darbo jėgas, o greibkis užtikrinti savo ateitį dabar, kol gali.

Kreipkies į TURTU — STATYBOS IR FINANSU KOOPERACIJA.

RUA BENJAMIN CONSTANT, 7-A, 3 AUKŠTAS.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 189 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

Už skelbimų turini Redakcija neatsako.

SKAITYK IR PLATINK

"SVIESA"

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“
įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

Vaistinė

PASSERINI

Provizorius

CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kai nos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
[BOM RETIRO]
Telephone 5-3584
SÃO PAULO.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

Kristaus Karaliaus Minėjimas

Spalio m. 25 d. Bendruomenė minėjo Kristaus Karaliaus šventę. Pamaldos suma, buvo 11 val. Svento Antano de Pary bažnyčioje. Susirinkimas irgi toje pat parapijos salėje. Susirinkimas atidarytas sugiedant chorui Popiežiaus himną. Programoje buvo paskaita apie Brazilijos lietuvių katalikų susiorganizavimą ir tolimesnę veiklą. Gana nemaža ir įdomi buvo meninė dalis, kurią sudarė deklamacijos, smuikų duetas, balsų duetas, choras. Visi išpildyti meninės programos dalykai buvo religinio turinio. Minėjimas praėjo gražioje nuotaikoje, užbaigiant Tautos himnu.

Mirė Jieva Žvingilienė

Spalio mėn. 15 d. mirė Svento Juozapo Bendruomenės narė, 67 metų amžiaus, a. a. Jieva Žvingilienė, kilusi iš Amentiškių kalmo, Vilkaviškio par. Gyveno čia São Paulo mieste, Agua Rosa rajone, Rua Dois, 6. Paliko dideliam nuliudumui savo vyrą Juozą, du sūnus vedusiu Juozą, Petrą ir nevedusius — sūnų Justina ir dukterę Justina. Palydėjo veltui į kalpinę, kaip parapijos narę, kun. B. Sugintas. Reikiama gilių užuojautos.

Bendruomenės Valdyba.

„Šviesa“ vis tobulės

„Šviesa“ jau turi bendradarbių ne tik iš vietinės lietuvių kolonijos, bet ir iš Lietuvos visa eilė asmenų yra pasijadę paremti savo straipsniais, korespondencijomis. Pavyks susivarkyti ir žinių iš politinio, kultūrinio, religinio gyvenimo gavimas taip kad jos nebūt per daug pasenusios.

Nariams ir nenariams žinotina

Sprendžiamąjį balsą Lietuvių Rymo Katalikų Bendruomenės Susirinkimuose, kaip ir kiekvienos organizacijos, turi tik nariai. Nenariai gali pareikšti savo nuomonę, susirinkimo prezidiumui leidus. Balsavimuose dalyvauja tik nariai, pilną įstatymų nario mokesčio, nario pareigos. Tvaros delia, einant į susirinkimus, patariama atsinešti ir nario knygutę.

Nario mokesčių, ar „Šviesos“ prenumeratą galima sumokėti, šventadieniais po pamaldų parapijos raštinėje, o Villa Zelinos bažnyčioje — zakristijoje. Taip pat ir Bendruomenės skyrių susirinkimuose.

Norintieji būti Bendruomenės nariai įstojamojo nario mokesčio įmoka vieną mėnesį ir kas mėnesį moka po vieną mėnesį.

Bendruomenės Valdyba.

SKAITYDAMAS

„SVIESA“

ZINOSI

VISKA.

Bendruomenė išsinuo- muoja pašto dėžutę

Todėl visą „Šviesos“ skaltytojai, kam laiška nėra pristatomis į namus, galės šia dėžute pasinaudoti. Nr. bus neužilgo praneštas. Gauti laiška bus skelbiami per „Šviesą“.

— Bom Retiro moterų sudėtinės mišios bus lapkričio mėn. 2 d. pusiau aštuntą val. ryto.

Pranešimas

Kolonijos Kapelionas Kun. P. Ražinskis praneša, kad į jį įvairiais reikalais galima kreiptis kiekvieną dieną nuo 6 ligi 8 val. ryto, o pirmadieniais ir šeštadieniais ligi 12 v. Vakais gi nuo 8 ligi 9 val.

Gyvena Matriz de Santo Antonio do Pary. Telefonas 9-1640.

Pranešimas

Čia vietos lietuvių spaudoje buvo paskelbtos klaidingos žinios apie Konsulato išduodamus Lietuvos užsienio pasus ir už juos imamus mokesčius. Konsulatas šiuo praneša visuomenės žiniai, kad iki šiol pagal veikiančius Lietuvos įstatymus, mūsų piliečiams, gyvenantiems Pietinėje Amerikoje už užsienio pasų pratęsimą nustatyta, už kiekvienus praleistus paso galiojimo metus iki 1932 m., mokėti po 10 litų.

Nuo 1932 m. iki šiol, už praleistą užsienio paso galiojimo laiką, mokesčiai neimamas. Kadangi nustatyta senos serijos užsienio pasus iš adyvarios išimti, tai jie turi būti gražinami Konsulatui, o jų vieton išduodamos naujos užsienio paso knygutės, už kurias reikia mokėti po du litus.

Todėl, už praleistų užsienio pasų galiojimo laiko pratęsimą, kartais tenka mokėti didesnę sumą, tačiau nuo to mokesčio dalies arba visai Konsulatas atleidžia, jeigu piliečiai jam patiekia įrodymus apie savo neturtingumą.

Nuo mokesčio už naujas užsienio pasų knygutės (2 litai) neatleidžiama.

LIETUVOS KONSULATAS
São Paulo m.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS:

Senam Viltiečiui. Tamstos straipsnis šiuo kart nebus talpintas, nes daugia iškelty klausimų patalškės „Vilties“ suvažiavime.

Choristui. Tamstos pastabos, kad kolonijai reikalinga du vargoninkai visiškai teisingos. Reikia tikėtis, kad netolimoj ateityje atvažiuos ir antras vargoninkas.

Parapijiečiui. In klausimą, kas gali suteikti lietuvių bažnyčiai parapijos teises, atsakoma, kad São Paulo Arkivyskupijos Kūrija. Be abėjio esant kolonijoje nesantikai, ir parapijos įkūnimas yra apsunkinamas.

RUSIŠKOS DAINOS IR MUZIKA

Zymiausiai São Paulo rusu dainininkai ir muzikai kiekvieną vakarą linkmina svečius lietuvių šešmininkų užėgoje,

Bar Rio Branco

RUA VISCONDE RIO BRACO 461
KAMPAS RUA VICTORIA.

Tautiečiai, apsilankę nesigailėsite.

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidarys dailės — dailės studiją. Priešia įvairius paveiklus, portretus ir t. t. ant drobės aljūnais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai.

Jaunavedžių dėmesiui!

Visus raštus jungtūvių reikalui reikia sutvarkyti bent viena savaitė prieš šliūbą.

Lietuvių Kolonijos Kapelionas.

„Šviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
3. Bom Retire — p. Baužio krautuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinė [Rua José Paulino, 109].
4. P. Ktrilausko krautuvėj — Vila Anastacia.
5. P. Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
6. Pas laikraščių platintojus ir
7. Pas „Šviesos“ įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat

IR — rua Coronel Moraes, 338.

Paieškojimas

Ieškoma Zofija Kasperavičienė su vaikais: Aleksandru ir Viktorija, kuri atvyko Brazilijon 1929 m. gruodžio 31 d. Kas žino adresą arba apie jos likimą, prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo m., Rua Aureliano Coutinho 88.

Dr. João de Oliveira Mattos

MEDIKAS—CHIRURGAS, SANTA CASA GYDYTOJAS, ASISTENTAS — PROFESORIUS PRIE 1-A. CHIRURGIJOS KLINIKOS SÃO PAULO MEDICINOS FAKULTETE.

BENDRAI CHIRURGIJA — MOTERŲ IR SLAPAMO KELIŲ LIGOS.

KONSULTORIJA: RUA QUINTINO BOCAIUVA, 36, RUA MONTE ALEGRE, 77, 1 AUKSTAS — SALĖS 6 ir 7

PRIMA NUO 2 iki 5 VAL. VAKARO. TEL. BUTO — 5-2211.

Sį skelbimą deda Bendruomenės Revizijos narys, p. Benediktas Lašinskas, kuris labai giliai minėta gydytoją dėl jo paties išgydymo nuo begalo sunkios ligos.

JOÃO DELLAI

Prisėkęs Valstybės Vertėjas

PILIETYBĖS — CHAMADOS DOKUMENTAI — ASMENS IR PROFESIŲ LIUDIJIMAI (CARTEIRAS).

RUA SÃO BENTO, 62

4 AUKSTAS, SALĖS 20—21.

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA CLINICA — CHIRURGIJA ACUSERIJA

MOTERŲ, VIDUJINĖS, ZARNŲ IR ODOS LIGOS

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektros pagalba Ligonius apžiūri dykai nuo 1 iki 3 v.

Konsultorijs: Rua Boa Vista, 31. (Rūmai Sul America)

4 aukštus, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.